

Дзвінскі ўзгорак

*Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь*

**ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №4 (38)
САКАВІК 2016 ГОДА**

ПРАЦАЎЛАДКАВАННЕ

ВАКАНСІІ Ў РАЁНЕ

У адкрытым доступе на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны знаходзім 78 вольных працоўных месцаў па 59 вакантным прафесіям для прадпрыемстваў і арганізацый Віцебскага раёна.

Асноўную частку вакансій прапануе ААТ «БелВітуніфарм» у Доўжы — 24 пасады для 31 працоўнага месца. Патрабуюцца электраманцёр, электрагазазваршчык, загадчык кафэ, галоўны энергетык, слесар, апаратчыкі шырокага профілю, канралёры і лабаранты, хімікі і мікрабіёлагі, юрысконсульт, інжынер-тэхнолагі, правізар, начальнікі аддзелаў, спецыялісты па сертыфікацыі і маркетынгу. Зарплату прапануюць ад 1,15 млн да 5млн рублёў. 3 месяца ў месяц публікуюць спіс вакантных працоўных месцаў, не зусім зразумела, чаму ніхто не мае жадання працаваць на гэтым прадпрыемстве?

Патрабуецца кіроўца ў Віцебскі аэраклуб ДТСААФ з заработнай платай 3 млн у месяц, у Воранаўскі дом-інтэрнат патрабуецца медсястра (3,5 млн рублёў), ААТ «Адраджэнне» патрабуецца аператар машыннага даення (2,5 млн рублёў), у АГ Вароны патрабуецца электраманцёр (3 млн рублёў), КУХСП «Пестуніца» патрабуюцца ветурач, энергетык, юрысконсульт, інспектар па кадрах (па 2,3 млн рублёў) і галоўны інжынер і галоўны бухгалтар (па 3,22 млн рублёў), ААТ «Агротруд» гп Янавічы патрабуюцца трактарыст-машыніст, бухгалтар, загадчык майстэрні, інжынер-механік (3,5 млн рублёў), аператар машыннага даення (3 млн рублёў), ветурач (4 млн рублёў) і галоўны ветэрынарны лекар на зарплату 6 млн рублёў. ТАА «Эржо» патрабуецца прадавец у д.Октябрьская (3,4 млн рублёў).

ААТ «Ліпаўцы» патрабуюцца галоўны ветурач (4,5 млн рублёў), ветурач (2,3 млн рублёў), кіроўца аўтамабіля (за 2,3 млн руб), галоўны спецыяліст па жывёлагадоўлі(4,8млнрублёў),бухгалтар (3, 1 млн рублёў) і ДЫРЭКТАР (з заробкам 8 млн рублёў). Таксама неабходныя мастацкія кіраўнікі ў Суражскі і Вымнянская сельскія дамы культуры з заробкам 2,7 млн рублёў. Папраўчая калонія № 3 Упраўлення Дэпартамента выканання пакаранняў па Віцебскай вобласці МУС Рэспублікі Беларусь у пасёлку Віцьба патрабуюцца майстар (2,55 млн рублёў), рэнтгенлабарант (3 млн рублёў) і начальнік па арганізацыі працы (7 млн рублёў). У санаторый «Чыгуначнік» вёскі Малыя Лётцы патрабуецца 7 медыцынскіх сясцёр-спецыялістаў з заробкам па 4,2 млн рублёў.

Ўпэўненасці ў тым, што такое мноства вакантных пасад запоўняцца патэнцыяльнымі вакаўцамі, няма. Але ў наш час дэфіцыту працоўных месцаў такія вакансіі могуць дапамагчы беспрацоўным здабыць часовую ўпэўненасць у заўтрашнім дні.

К.Смаленскі

ЛАТАРЭЯ

«ПОСПЕХ У ДАДАТАК!» ПРЫЙШОЎ ДА НАС

Рэкламная гульня сеткі крам «Еўраопт» знайшла пераможцаў 1-га тура. Галоўны прыз - аўтамабіль VW Tiguan металік Trend & Fun TSI BlueMotion - шэры выйграла Іна Вароніна з горада Масты. Яшчэ ў 1-м туры былі разыграны 3 прыза ў 100 млн рублёў, па 100 у 1 прызоў млн рублёў, 100 мабільных тэлефонаў Lenovo A536 і 100 Lenovo Tablet планшэтаў 2-X30L.

Сярод тых, хто выйграў ёсць і жыхары Віцебскага раёна. Мы віншуем Кірылава Сяргея з АГ Копці, Алешкавіч Кацярыну і Зайцаву Лідзію з АГ Альгова, якія сталі шчаслівымі ўладальнікамі новых планшэтаў Lenovo.

Удзельнікам рэкламнай гульні можа стаць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на тэрыторыі рэспублікі Беларусь, а таксама замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства, якія пастаянна пражываюць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, набылі адзін з Гульнявых прадуктаў («Тавараў поспеху») і выканалі патрабаванні, неабходныя для ўдзелу ў гульні.

Удзельнік рэкламнай гульні можа набыць любы тавар, які знаходзіцца на рэалізацыі ў краме «Еўраопт», уключаючы любы Гульнёвы прадукт («Тавар поспеху»), па-за залежнасці ад гатунку, вагі, памеру. З 27 лютага па 4 сакавіка 2016 г. «Тавар поспеху» гэта апельсін, яблык, лімон, ківі, вінаград (усе гатункі). Акрамя тытунёвых вырабаў, алкагольных напояў, піва, слабаалкагольных напояў - іх кошту выключаюцца з выніковай сумы чэка перад прысваеннем гульнявых кодаў.

У рэкламнай гульні могуць удзельнічаць уладальнікі дысконтных карт «Е-Плюс. Карта КЛІЕНТА»,«Е-Плюс. Пенсійная» і «Е-Плюс. Добры працэнт». Уладальнікі дысконтных карт «Е-Плюс. Карта супрацоўніка» не могуць прымаць удзел у рэкламнай гульні.

Для таго, каб стаць удзельнікам гульні, неабходна здзейсніць пакупкі ў любой краме «Еўраопт» з 20 лютага па 18 сакавіка мінімум на 100 000 рублёў за выключэннем сумы тытунёвых вырабаў, алкагольных напояў, піва, слабаалкагольных напояў, абавязкова ўключыць у пакупку «Тавар поспеху» бягучага тыдня, прад'явіць пры разліку сваю дысконтную карту «Е-Плюс». Далей неабходна зарэгістравацца на ўдзел у гульні на сайце www.evroopt.by ў раздзеле «асабісты кабінет», запоўніўшы ўсе неабходныя дадзеныя і пацвердзіўшы сваю згоду на ўдзел у гульні.

Жадаем поспеху!

К.Смаленскі

УЛАДА

НА ПЛАНЁРКЕ У ПРЕДСЕДАТЕЛЯ РАЙИСПОЛКОМА

Деятельность чиновников во многом регламентирует Указ главы государства № 78 «О мерах по повышению эффективности социально-экономического комплекса Республики Беларусь». Изучить этот документ и руководствоваться им председатель райисполкома Геннадий Сабынич рекомендует руководителям всех служб и предприятий.

Напомнил о нем и на очередной планерке, а началась она с обсуждения ситуации в УП ЖКХ «Витрайкомхоз».

Тему жилищно-коммунального хозяйства в различных интерпретациях обсуждают все. Неслучайно по ней поступает больше всего обращений граждан на прямые линии, в ходе приемов должностных лиц. И если раньше вопросы в основном касались качества предоставляемых услуг, то теперь превалируют жалобы на тарифы по оплате.

В сфере жилищно-коммунального хозяйства района много «болевых точек», по ряду позиций предприятие занимает последние строчки в областной системе, констатировал Геннадий Сабынич. Здесь складываются высокие затраты на оказываемые услуги, низка производительность, не заметно активного внедрения мер по снижению себестоимости работ, услуг, слабая трудовая и исполнительская дисциплина. Детальный отчет потребовал глава районной вертикали по приватизации жилья.

По информации начальника отдела жилищно-коммунального хозяйства райисполкома Владимира Саковского, наиболее активно приватизация жилищного фонда проходила в 2014 году — было оформлено в собственность 56 жилых помещений, в основном в ф-ле «Лучеса», ОАО «Рудаково», в 2015 году — всего 20. Можно предположить: кто хотел получить в собственность «квадратные метры» — воспользовался таким правом, ведь общеизвестно, что предоставленный срок для приватизации жилья истекает 1 июля 2016 года. Владимир Саковский назвал цифры по количеству жилых строений, находящихся на балансе «Витрайкомхоза», а также подлежащих приватизации, отчитался по расходованию средств, полученных от этой процедуры.

Председатель райисполкома обязал должностных лиц завершить начатые материалы по приватизации, оказывать гражданам максимальное содействие в реализации их права в данном вопросе, напомнив, что в указе № 78 четко прописано: «Главным приоритетом социально-экономической политики Республики Беларусь является человек». Геннадий Сабынич поинтересовался у заместителя директора УП ЖКХ «Витрайкомхоз» Дениса Цыганкова суммой дебиторской задолженности и предпринимаемыми мерами по ее снижению.

Заслушана информация о невыполнении графика поставки молодняка КРС на комплекс ОАО «Липовцы» руководителей ф-лов «Полудетки» Анатолия Лисовского и «Вымно» Александра Давыдова. Заодно председатель райисполкома учинил им блиц-экзамен по финансово-экономическим показателям хозяйств на предмет рентабельности производства мяса КРС, себестоимости выращивания, цены реализации и т. д. Ссылаясь на указ № 78, Геннадий Сабынич напомнил, что критерием оценки эффективности работы руководителей госпредприятий является показатель чистой прибыли и сокращение себестоимости производимых товаров (работ, услуг).

Пришлось вспоминать объемы производимой лесопродукции, инвестиций в основной капитал, поступлений от ведения охотничьего хозяйства в текущем году главному инженеру Суражского лесхоза Александру Москалеву. Глава района поручил Суражскому и Витебскому лесхозам подключиться к благоустройству населенных пунктов и оказать содействие в установлении малых архитектурных форм в агрогородках.

На планерке шла речь о принятии мер по погашению просроченной дебиторской задолженности предприятий ОАО «БелВитунифарм» за поставленные ветпрепараты, о самовольном строительстве граждан, влекущем административную ответственность. Рассмотрены текущие вопросы.

Нина Столяренко
«Жыццё Прыдзвіння»

ПАСЯЎНАЯ

НУЖНЫ ОКОЛО 27 МИЛЛИОНОВ ДОЛЛАРОВ

Около 1,4 тысячи работников учреждений и организаций помогут провести посевную аграриям региона, сообщили БЕЛТА в Витебском облисполкоме.

«Для проведения весенних полевых работ в оптимальные сроки и работы энергонасыщенной техники в несколько смен в посевную должны трудиться более 7,5 тысячи механизаторов. На данный момент их в хозяйствах около 6,1 тысячи. Проблема недостатка рабочих рук, как и в прежние годы, будет решаться за счет привлечения специалистов промышленных предприятий и учреждений региона», — отметили в облисполкоме.

Сейчас на сельскохозяйственных предприятиях все силы бросили на ремонт и подготовку техники к выезду в поля. Она должна быть полностью готова через две недели.

Самый проблемный вопрос — обеспеченность топливом. Сельхозпредприятиям необходимо 29,3 тысячи тонн горючего на сумму 330 млрд рублей.

Вновь «все силы брошены на процесс закапывания денег в землю, или на поддержание той системы, когда руководители сельскохозяйственных предприятий знают лишь одно слово «дай!» и требуют от своих работников бесплатно, то есть не за деньги, выходить на свои рабочие места и получать голые «палочки» за трудодни.

Более 150 предприятий сельского хозяйства Витебской области так и не рассчитались со своими работниками по заработной плате на конец января 2016 года. Ждём новых сообщений с "трудовых полей!

А.Адамов

ГАНДАЛЬ

НА МАРШРУТ ВЫХОДЯТ 10 АВТОМАГАЗИНОВ

В Витебском районе в 83 населенных пунктах есть стационарные магазины. Для обслуживания жителей ежедневно на маршрут выходят дополнительно 10 автомагазинов универсальной базы. Передвижной «экипаж» с нетерпением ждут не только жители отдаленных деревень...

Дважды в неделю, в понедельник и четверг, встречают фургон с ярким логотипом мазоловчане. Газ-3309 неизменно делает остановку возле здания бывшего клуба. Несмотря на то, что здесь имеется магазин Витебской универсальной базы и частный торговый объект, о востребованности передвижного магазина свидетельствует очередь. Покупатели — в большинстве своем пенсионеры, для которых даже один километр пройти сложно, а с сумками, да еще зимой по снегу — это расстояние и вовсе кажется непреодолимым. Поэтому дуэт продавца Людмилы Соколовой и водителя Сергея Корешкова здесь иначе как продуктовой скорой помощью не называют.

Жители агрогородка знают: на прилавке всегда свежий хлеб, выпечка, молочная и мясная продукция, фрукты. Для внуков — напитки и сладкие лакомства, а если что надо, то Людочка (только так, уменьшительно-ласкательно они называют Соколову) обязательно примет заказ и привезет в следующий раз.

Покупатели Людмилу Федоровну любят и уважают за безотказность, доброту и сердечность. Слова благодарности в ее адрес со страниц нашей газеты попросили передать Мария Константиновна Ардынова, Валентина Ивановна Полпудкина, Валентина Николаевна Еремеева, Нина Михайловна Шалутько. Сама же Соколова говорит, что ничего особенного не делает, просто хорошо справляется со своими непосредственными обязанностями.

— В торговле — с 1975 года, — рассказывает женщина, — это большой срок. Продавцом в автомагазине работаю уже второй десяток. Сложно, конечно. Целый день на ногах, в машине, и в жару, и в морозы. Надо успеть в каждую деревню заехать, ведь нас везде ждут с нетерпением.

При формировании ассортимента, по словам продавца, приходится учитывать не только разнообразие наименований товаров, но и запросы покупателей.

За то, чтобы товар приехал вовремя отвечает водитель. Сергей Корешков за баранкой провел практически всю жизнь. Раньше возил людей, а три года назад пришел в коллектив районных потребкооператоров. Теперь, шутит, отвечает за продовольственную безопасность. Ведь это не просто выездная торговля — социально значимая работа. А забота о покупателе — главная задача, которая стоит перед сферой торговли.

Елена Чаплева
"Жыццё Прыдзвіння"

ЗЛАЧЫНСТВА

ТРУП НОВАНАРОДЖАНАГА ДЗІЦЯЦІ – НА СМЕТНІКУ

Па заключэнні экспертаў, дзяўчынка пражыла ня больш за суткі. Цялесных пашкоджанняў на ёй не выяўлена.

Не выключана, што біялагічная маці пакінула паміраць дзіцяці на сметніку.

Цяпер праваахоўнікі шукаюць яе па ўсім раёне. Звузіць кола пошуку да адной вёскі немагчыма. У дзень здарэння смецце сюды звозілі з 7 навакольных вёсак, паведамілі ў праграме Навіны «24 гадзіны» на СТВ.

Андрэй Іваноў, начальнік Віцебскага РАУС: На сённяшні дзень арыентаваны ўсе ўстановы аховы здароўя, дзе б магла стаяць на ўліку дадзеная жанчына, а таксама адпрацавана вялікая частка жылога сектара, апытаныя грамадзяне, якія маглі б бачыць, калі гэтага нованароджанага дзіцяці магіл змяшчаць у кантэйнер для смецця. Раённым Следчым камітэтам распачата справа па арт. 140 («Забойства маці нованароджанага дзіцяці»).

Разам з гэтым карыстальніца сацыяльнай сеткі «Это Витебск, детка! [Типичный Витебск]» https://vk.com/typical_vitebsk учора вечарам паведаміла, што на прасціне, у якую было завернута дзіцяці, маецца штамп Максімаўскага дома-інтэрната. Адпаведна праваахоўнікі распытваюць пэўнае кола асобаў, звязаных з гэтым домам інтэрнатам, як ў Максімаўцы, так і за яе межамі. Па непацверджанай інфармацыі гэтая жудасная знаходка была зроблена каля вёскі Калінава Віцебскага раёна.

ЗДАРЭННІ

ШУКАЮЦЬ СВЕДКАЎ СМЯРОТНАГА ДТЗ

УСК па Віцебскай вобласці шукае відавочцаў здарэння 2 кастрычніка 2015 году дарожна-транспартнага здарэння каля вёскі Копці Віцебскага раёна, калі быў збіты пешаход.

ДТЗ адбылося ў 1:40 на 107 кіламетры дарогі М8: 32-гадовы грамадзянін Расіі на аўтамабілі «Opel Astra Caravan» здзейсніў наезд на 24-гадовага пешахода, які атрымаў траўмы і пазней памёр у бальніцы.

Як пісалі «Народныя навіны Віцебска», кіроўца паспрабаваў уцячы з месца дарожна-транспартнага здарэння, аднак быў затрыманы ў ходзе ўведзенага плана «Перахоп».

Па факце гэтага ДТЗ кіраваннем Следчага камітэта па Віцебскай вобласці распачата крымінальная справа па частцы 2 артыкула 317 (парушэнне правілаў дарожнага руху або эксплуатацыі транспартных сродкаў, што пацягнула па неасцярожнасці смерць чалавека) КК, паведамляе афіцыйны прадстаўнік УСК па Віцебскай вобласці Іна Гарбачова.

Відавочцам апісанага дарожна-транспартнага здарэння альбо тых, хто валодае якімі-небудзь звесткамі або відэазапісамі, спрыяльнымі аднаўленню аб'ектыўнай карціны таго, што адбылося, просяць не застацца абыякавымі і паведаміць інфармацыю па тэлефонах (80212) 46-20-77 (аддзел па расследаванні злачынстваў супраць бяспекі руху і эксплуатацыі транспарту), 102 або з'явіцца па адрасе: горад Віцебск, праспект Маскоўскі д.51а каб.508.

news.vitebsk.cc

НІ ДНЯ БЕЗ КРАДЗЯЖУ

Ушто дзённай зводцы УУС Віцебскага аблвыканкама кожны дзень прыводзяцца шматлікія прыклады актывізацыі парушальнікаў закона і кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях, ёсць такія і ў Віцебскім раёне.

23 лютага ў 15 гадзін 50 хвілін у РАУС звярнуўся інжынер ААТ «ДСТ-1» 1963 года нараджэння, што ў перыяд з 24 па 27 студзеня неўсталяваны злачынец, адціснуўшы дошку сцены, пранік у хлеў, размешчаны каля яго дачнага дома і здзейсніў крадзеж бензінатрымера. Шкода 1 млн. рублёў. РАСК ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК «Таемнае выкрадданне маёмасці (крадзеж)».

24 лютага ў 9 гадзін 45 хвілін у РАУС звярнулася грамадзянка, якая знаходзіцца ў адпачынку па доглядзу за дзіцем 1981 года нараджэння, жыхарка гор. Віцебска, што ў перыяд з 10 ліпеня 2015 года гады па 24 лютага 2016 года неўсталяваны злачынец, разабраўшы шыферны дах, пракраўся ў яе гараж і здзейсніў крадзеж 20 упаковак ўцяпляльніка «Лайт БАТТС». Шкода 20 млн. рублёў. РАСК ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК «Таемнае выкраданне маёмасці (крадзеж)».

24 лютага ў 13 гадзін 30 хвілін у РАУС звярнуўся працоўны ААТ «Віцебская бройлерная птушкафабрыка» 1992 года нараджэння, што ў перыяд з 17 гадзін 23 лютага да 13 гадзін 30 хвілін 24 лютага неўсталяваны злачынец здзейсніў крадзеж яго тэхнічна няспраўнага матацыкла «Днепр». Шкода 5,7 млн. рублёў. Супрацоўнікамі ОУР РАУС устаноўлена, што злачынства здзейсніў непрацуючы, раней судзімы за крадзеж 1990 года нараджэння. РАСК ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК «Таемнае выкрадданне маёмасці (крадзеж)».

Таемнае выкрадданне маёмасці (крадзеж) - караецца грамадскімі працамі, або штрафам, або папраўчымі работамі на тэрмін да двух гадоў, або арыштам на тэрмін да шасці месяцаў, ці абмежаваньнем волі на тэрмін да трох гадоў, або пазбаўленнем волі на той жа тэрмін.

http://uvd.vitebsk.gov.by

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Узгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдэфануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗЫ ПАЛІТАЛОГІІ

АДЗІН ДЗЕНЬ З ЖЫЦЦЯ БЕЛАРУСКАЙ МАДЭЛІ

Беларуская мадэль даядае савецкую індустрыяльную спадчыну, патэнцыял якой як крыніцы эканамічнага росту вычарпаў сябе яшчэ ў 70-х гадах мінулага стагоддзя.

8 лютага адзіны палітык (АП) прыняў з дакладамі міністра замежных спраў і старшыню КДБ. Вынікам першай сустрэчы стаў «шэраг канкрэтных даручэнняў па рэалізацыі знешняй палітыкі на ключавых кірунках», вынікам другой — пазітыўная ацэнка дзейнасці «па барацьбе з карупцыяй, а таксама па забеспячэнні захавання інтарэсаў краіны ў сферы эканомікі і фінансаў», як адзначаецца ў афіцыйных прэс-рэлізах.

Праца беларускага МЗС у рэжыме Міністэрства гандлю даўно ўжо нікога не здзіўляе. Але жыццё не стаіць на месцы. У поўнай адпаведнасці з апошнім варыянтам перадвыбарчай праграмы АП, у пятай пяцігодцы чыноўнікам трэба будзе перайсці ад мадэрнізацыі вытворчасці да мадэрнізацыі кіравання. «Менавіта тады (тут я цытую перадвыбарчую праграму) мы атрымаем рэальную аддачу ад мадэрнізацыі — заваюем новыя рынкі, прададзім прадукцыю з прыбыткам і годна заплацім кожнаму працаўніку»…

Чыноўнікі vs. бізнесмены

Звернемся да статыстыкі. За 2015 год інвестыцыі ў асноўны капітал скараціліся на 15,2%, а затраты на набыццё машын, абсталявання, транспартных сродкаў — на 25,2%. Што ж за прычына інвестыцыйнай катастрофы, якая працягваецца ўжо не першы год? Адсутнасць грошай? Магчыма. Аднак усе фінансавыя патокі, у тым ліку і інвестыцыйныя, у беларускай мадэлі рэгулююцца адміністрацыйнымі метадамі. Чыноўнік-інвестар, у адрозненне ад бізнесмена-інвестара, рызыкуе не ўласнымі, а «дармовымі» грашыма.

Вынік такога інвеставання АП пераканаўча апісаў у Пасланні–2014: «Не раз мы з вамі пераконваліся: там, дзе мадэрнізацыя праводзіцца за дармовыя дзяржаўныя сродкі, яна аказваецца ў разы даражэй, чым у прыватніка, калі ён робіць за свае ўласныя грошы».

Тым не менш гэтыя «разы» не астудзілі інвестыцыйны запал АП. Сітуацыя парадаксальная, але безальтэрнатыўная. У аснове беларускай мадэлі ляжыць тысячагадовы навык канцэнтрацыі рэсурсаў цэнтральнай уладай з мэтай іх наступнага пераразмеркавання. Адмова АП ад аднаасобнага права пераразмяркоўваць рэсурсы азначала б адмову ад асабістай улады. Таму бессэнсоўна чакаць адэкватных высноў з мадэрнізацыі дрэва-апрацоўчых прадпрыемстваў.

А які сегмент рынку сёння абяцае бум? Можа, харчовы? Мода на электронныя «цацкі» як прыйшла, так і сыдзе, а есці хочацца заўсёды. 29 студзеня 2015 года на сустрэчы з прадстаўнікамі беларускіх і замежных СМІ АП нагадаў пра актуальнасць харчовага пытання, «таму што нават у Расіі попыт на прадукты харчавання, нашае харчаванне, вельмі вялікі».

Прайшоў год. І што мы маем па факце? У 2015 годзе аб'ём экспарту прадуктаў харчавання склаў $ 4,4 мільярда, што на $ 1,2 мільярда менш за ўзровень 2014 года. На пасяджэнні прэзідыума Саўміна 2 лютага прэм'ер-міністр Андрэй Кабякоў патлумачыў такі варты жалю вынік «неспрыяльнай кан'юнктурай знешніх рынкаў». Падвяла «наша Расія». У чарговы раз падвяла.

Дрэнная навіна

…А як наконт знешніх шокаў? Іх згубны ўплыў на беларускую мадэль у АП сумневаў не выклікае. Звернемся да тэксту Пaслання–2015: «Прычыны складанай сітуацыі ў эканоміцы відавочныя: санкцыі супраць галоўнага нашага партнёра, падзенне цэнаў на нафту, дэвальвацыя расійскага рубля, звужэнне расійскага рынка».

Пераканаўча? Цалкам пераканаўча для тых, хто не жадае ці не здольны думаць крытычна. Ужо ў першым годзе чацвёртай пяцігодкі тэмпы рост ВУП апынуліся амаль у два разы ніжэй за планавыя: план — 109–110%, факт — 105,3%. А за І квартал 2014 года, г. зн. да пераліченых у Пасланні–2015 складанасцяў, яны знізіліся да 101,2%.

Знешнія шокі выступілі ў ролі паскаральніка, а не прычыны зніжэння ВУП. Такім чынам, у сухім астатку мы атрымалі структурны крызіс. Гэта дрэнная навіна. Але шыла ў меху не схаваеш. За што ні возьмешся — усюды структурныя дыспрапорцыі. Паміж сыравіннымі і апрацоўчымі сектарамі эканомікі. Паміж дзяржаўным і недзяржаўным сектарам, манапольным і канкурэнтным. Сацыяльная сфера — дыспрапорцыя паміж колькасцю занятых у эканоміцы і колькасцю пенсіянераў. У нас вельмі вялікая ўдзельная вага сацыяльных выплат у агульных даходах насельніцтва — 23%. Такога нават у СССР не было. Вельмі нязначная доля прыбытку ад прадпрымальніцкай дзейнасці ў даходах насельніцтва — 8,2%. І гэта дыспрапорцыя. Спіс лёгка можна працягнуць…

Галоўная ўмова выжывання

Каб выправіць структурныя дыспрапорцыі, неабходны час. Немагчыма за лічаныя месяцы ўзяць і падняць долю малых прадпрыемстваў да 60–70%, як у развітых краінах. Але пачынаць трэба з разумення прыроды крызісу. На жаль, на гэтай стадыі праца ў Беларусі і забуксавала. Нескладана здагадацца, па чыёй віне.

Праблема, аднак, палягае ў іншай плоскасці. Рэальныя структурныя рэформы не могуць быць праведзены ў рамках беларускай мадэлі. АП гэта выдатна разумее. Адсюль стандартны набор страшылак: зламаюць палітычны лад, падзеляць-парэжуць народную ўласнасць і раздадуць. Зразумела, што з карыслівых меркаванняў, бо «за гэтыя рэформы сёй-той у свеце гатовы шмат заплаціць».

Але калі структурным рэформам заблакаваць магчымасць увайсці ў дзверы, яны прасочацца праз акно або праз комін, як гэта зрабілі ў лютым новыя расцэнкі на паслугі ЖКГ. Не за гарамі і павышэнне пенсійнага ўзросту.

«Сама сітуацыя выспявае», — прызнаўся ў лютым галоўны інспектар па Мінску А. Якабсон. З такім прызнаннем цяжка не пагадзіцца.

Расійскія датацыі, чые аб'ёмы наўпрост вызначаецца цаной барэля, ствapылі бачнасць канкурэнтаздольнасці беларускай мадэлі. Але, як адзначае гісторык Міхаіл Карпаў, «колькасная стольь індустрыялізацыі даўно дасягнута, а эканоміку ведаў «кавалерыйскім наскокам» не пабудуеш. Патрэбныя капітальны рамонт інвестыцыйнага механізму і лібералізацыя, а тут «руская вясна», санкцыі, контрсанкцыі і абвальнае падзенне нафтавых катыровак».

Тым не менш надзея памірае апошняй. Вернемся ў Палац Незалежнасці, дзе 8 лютага АП у чарговы раз нагадаў галоўную ўмову выжывання беларускай мадэлі: «Прэзідэнт Расіі і прэм'ер не толькі паабяцалі, але прынялі рашэнне аб падтрымцы, як бы ні было складана ў Расіі, эканоміцы Беларусі».

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

НАША ЎЛАДА

ХАМСТВО ГОСУДАРСТВЕННОГО МАСШТАБА

К сожалению, привычку хамить из главы белорусского государства выбить не удастся никому — это уже очевидно. Просто то, что он говорит, ему самому хамством не кажется. Он проговаривается — или оговаривается, трактуйте, как хотите.

Помните, как он обосновывал снятие льгот с пенсионеров, живущих в городе? Куда, мол, им ездить — через весь Минск, что ли, внуку шоколадку везти?! Так шоколадки всюду одинаковые.

Хамством в данном случае были не какие-то нецензурные слова, а презрительная оценка дедовских и бабушкиных чувств: не нужны вашим внукам ваши шоколадки, сидите дома!

Или вот: что это за рекомендация — попривыкали мясо есть? Детям можно и мясо. А себе творожок.

Вот и сейчас заявления о том, сколько можно вспахать на мужчине, достигшем шестидесятилетнего возраста, я однозначно воспринимаю как хамство. Но уже не как хамство частного лица — Лукашенко А.Г. А как хамство той машины, которая называется белорусским государством.

Дело ведь не в том, что люди не хотят и не готовы работать. Дело в том, что государство последовательно сокращает любые возможности для трудоустройства. Посмотрите цифры — как на протяжении последних пяти, например, лет шло сокращение на крупных государственных предприятиях. Кажется, не затронуло оно только «Беларуськалий» и, возможно, до недавнего времени нефтянку — пока конъюнктура рынка позволяла.

На подавляющем большинстве остальных наблюдалось систематическое последовательное выдавливание с работы: сокращалась рабочая неделя, заставляли уходить в принудительно-«добровольные» неоплачиваемые «отпуска» или увольняться по соглашению сторон, не продлевали контракты.

Еще хуже обстояли дела с частным бизнесом малого и среднего калибра. Во всех постсоциалистических государствах именно он абсорбировал освобождающуюся рабочую силу, переучивая бывших инженеров на «вшивых блох» — людей, способных открыть собственное дело и снять с государства ответственность за свое обеспечение.

Но как раз такие люди и воспринимались государством как потенциальные враги: сначала зарегулировали до предела процесс регистрации малого и среднего бизнеса, потом начали обдирать тех, кто все-таки успел прорваться и начать зарабатывать, и, наконец, оставшихся просто стали вытеснять из тех сегментов рынка, где они могли рассчитывать хотя бы на какую-то копейку.

Наконец, третья сфера — это бюджетники. У государства как крупнейшего работодателя закончились деньги — это понятно: все эти годы мы, как выражаются отдельные чиновники, жили не по средствам и вместо того, чтобы чистить «фамильное серебро» и создавать новые рабочие места, строили ледовые дворцы — чтобы уж наверняка в каждом городе было где поиграть в хоккей главе государства сразу после обеда пресловутым творожком. При этом заработные платы учителей и врачей в госучреждениях оставались на уровне того самого плинтуса, за которым разве что повесившуюся в холодильнике мышь стоит хоронить. Но частные школы развивать не давали, а скандалы вокруг частных клиник все мы помним со времен покойной госпожи Постоялко. И всюду шло сокращение, так что только в силовых ведомствах постоянно требовались те самые мужчины, которым теперь предлагают пахать, впрягшись на три корпуса.

Именно поэтому главным выразителем государственного хамства стал даже не глава государства, столь неизящным образом отодвигающий от себя подозрения в нежелании уходить на пенсию, а вполне изящная министр Марианна Щеткина.

Заявляя все эти годы, что проблем в государстве с трудоустройством нет, она и сейчас делает вид, что работы хватит на всех. Достаточно прочесть последние ее заявления на эту тему. На практике же, поднимая возрастную планку, государство должно бы позаботиться и об открытии к этому моменту новых рабочих мест. Но об этом вслух ничего не говорится. То есть, спасение утопающих должно стать делом рук самих утопающих, а не команды корабля, которая их довезла до этой сомнительной гавани?

Что это, если не государственное хамство, адресованное каждому из граждан? Ах, простите, кажется, это называется социально ориентированным государством и именно за это и голосовал в 2015 году белорусский избиратель?

Бог с вами, друзья мои. Покупайте творожок — если он вам еще по карману, — и в ледовый дворец! Здоровье позволяет — на нас всех еще пахать и пахать можно. В три, прости господи, корпуса.

Александр Федута
naviny.by

ПЕНСІЙНЫ ЎЗРОСТ

АБМЕН КУКІШАМІ

Бурыцца яшчэ адзін бастыён канструкту сацыяльнай дзяржавы. Пасьля росту камунальных тарыфаў рэжым робіць замах на яшчэ адну сьвятую карову беларускай мадэлі — пэнсійны ўзрост. Пасьля нарады ў Лукашэнкі 10 сакавіка стала зразумела, што палітычнае рашэньне па гэтым пытаньні прынятае. Неўзабаве будзе вядомы тэрмін і канкрэтны альгарытм працэдуры.

Апошнія гады Лукашэнка як мантру паўтараў, што з эканамічнага гледзішча варта было б падвышаць пэнсійны ўзрост, але народ супраць, таму мы гэтага рабіць ня будзем. На нарадзе ў сьнежні мінулага году ён зазначыў, што, відаць, усё ж давядзецца гэта рабіць, але толькі пасьля таго, як параімся з народам. Паколькі каналаў зваротнай сувязі ўлады з грамадзтвам у Беларусі не існуе, то рада з насельніцтвам магла ажыцьцявіцца толькі ў выглядзе імітацыі. Што і адбылося насамрэч. Дзяржаўныя мэдыі друкавалі матэрыялы на гэтую тэму, былі там і лісты чытачоў. Гэтым усё і абмежавалася.

І што ж высьветлілася, як думае народ на гэты конт? Лукашэнка адзначыў на нарадзе: «Скажу шчыра, паводле маіх дадзеных (я ўпэўнены, што яны дакладныя), мы пакуль не дасягнулі пераважнай большасьці сярод насельніцтва, якое б падтрымлівала гэтую прапанову ўраду аб павышэньні пэнсійнага ўзросту. Мы блізкія да паловы».

Незразумела, на якія дадзеныя спасылаецца Лукашэнка. У студзені кіраўніцтва Інстытуту сацыялёгіі на сустрэчы з журналістамі канстатавала: «Паводле нашых апытаньняў, прыкладна 18% працуючага насельніцтва ў 2013 годзе адзначыла, што яны гатовыя адкласьці ўзрост выхаду на пэнсію з умовай павышэньня пэнсіі». Зьвяртаю ўвагу, што гаворка ідзе толькі пра 2013 год, апытаньне праводзілася сярод працуючага, а не ўсяго насельніцтва. Дый гатоўнасьць адкласьці выхад на пэнсію абумоўлівалася падвышэньнем пэнсіяў. НІСЭПД у сьнежні 2015 году зафіксаваў наступныя лічбы: 20,3% рэспандэнтаў падтрымалі думку, што «пэнсійны ўзрост варта падвышаць, каб павялічыць пэнсіі», 73,1% выказалася супраць. 20% — гэта вельмі далёка да паловы. Дый тыя згодныя на падвышэньне пэнсійнага ўзросту толькі пры ўмове, што пэнсіі павялічацца. А на згаданай нарадзе ў кіраўніка дзяржавы пра павелічэньне пэнсіяў гаворкі не было.

Такім чынам, народ супраць, але пэнсійны ўзрост будзе павышаны. Бо заканчваюцца грошы.

Вось вам і народнае меркаваньне, на якое актыўна спасылаюцца ўлады, напрыклад, адмаўляючыся ўвесьці мараторый на сьмяротнае пакараньне.

Хоць рашэньне практычна прынятае, але Лукашэнка ня быў бы самім сабой, каб не працягваў гуляць у папулізм. «Мы павінны параіцца зь імі, будзем іх пераконваць, прасіць іх згоды. Мы папросім у іх падтрымкі. Пагодзяцца — правядзем зьмены. Не — значыць, не».

Чаму ж дасюль не ўдалося пераканаць? Справа тут ня толькі ў тым, што, як трапна заўважыў Віталь Цыганкоў, пытаць у людзей, ці хочуць яны, каб падвысілі пэнсійны ўзрост, гэта тое самае, як пытаць у дзяцей, ці хочуць яны хадзіць у школу.

Тут праблема глыбейшая. Справа ў тым, што ў патэрналісцкай дзяржаве ня можа быць грамадзян, якія адчуваюць адказнасьць за краіну, яе лёс і пэрспэктывы. Тут жыве проста насельніцтва, дзяржаўныя падданыя. «Государевы люди», як выказалася віцэ-прэм'ер Натальля Качанава.

Беларусы не атаясамліваюць сябе зь дзяржаваю. Уладныя інстытуты для іх — гэта нешта чужое, вонкавае. Людзі ж ня плацяць самі падаткі, адлічэньні ў Фонд сацыяльнай абароны. Гэта ўсё аўтаматычна вылічваецца зь іх заробку ў бухгальтэрыі па месцы працы. Калі б яны самі прыходзілі ў падатковую інспэкцыю ці ў банк, самі вылічвалі свой падатак, самі пералічвалі, то гэта быў бы першы крок да ўсьведамленьня сябе грамадзянамі.

У іх бы ўзьніклі пытаньні: а на што і ці эфэктыўна ўлада траціць мае грошы? І як я магу на гэта ўплываць, як можна кантраляваць уладу? Праз дэпутатаў? Дык тады я ж павінен іх выбіраць. Дык патрэбныя сапраўдныя выбары, а не тэхнічны рытуал галасаваньня.

А калі ўлада сама сябе выбірае, а падаткі забірае аўтаматычна, то няма ўяўленьня, што бюджэтныя грошы — гэта мае. Людзей не цікавіць, як бюджэт напаўняецца і як траціцца.

І калі ўлада паспрабавала зьвярнуцца да грамадзянскай адказнасьці беларусаў, то ў адказ атрымала кукіш. Па-іншаму і быць не магло, гэта ж не Швайцарыя.

На добры лад, падвышэньне пэнсійнага ўзросту павінна было б быць часткай глыбокай рэформы ўсёй пэнсійнай сыстэмы, пераходу да назапашвальнай мадэлі. Але ўлады адмаўляюцца ад рэформы ня толькі таму, што яна дасьць эфэкт у выглядзе падвышэньня пэнсіяў і зьмяншэньня нагрузкі на Фонд сацыяльнай абароны толькі праз некалькі гадоў.

Праблема, зноў жа, глыбейшая. Цяпер дзяржава — манапаліст у пэнсійнай сфэры. І я сам сустракаў людзей сталага веку, якія шчыра лічаць, што пэнсіі ім плаціць Лукашэнка, таму за яго і галасуюць. А ў выніку сапраўднай пэнсійнай рэформы зьявіліся б прыватныя фонды, якія б акумулявалі накопленыя людзей, і потым з іх жыхары атрымлівалі б пэнсіі, прычым вышэйшыя. То бок рэформа разбурае мадэль патэрналісцкай дзяржавы. А гэта ўжо рэвалюцыя сьвядомасьці.

Тое, што падвышэньне пэнсійнага ўзросту адбудзецца ў момант крызісу, стварае для немаладых людзей праблему, нават, у пэўным сэнсе, пастку. Прадпрыемствы спыняюцца, хутка пачнецца хваля банкрутцтваў, расьце беспрацоўе. Найперш звальняюць людзей сталага веку, іх неахвотна бяруць на новую працу. І замест таго, каб атрымоўваць пэнсію, яны будуць вымушаны плаціць дзяржаве падатак за дармаедзтва. Такім чынам улады, у сваю чаргу, паказваюць народу кукіш. Усё па справядлівасьці.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

КАМУНАЛЬНЫЯ ПАСЛУГІ

ЖИРОВКИ ПЕРЕСЧИТАЮТ

1 марта в Администрацию президента был отправлен проект указа «О совершенствовании системы оплаты за жилищно-коммунальные услуги, оказываемые населению». Что изменится, если проект указа примут?

Проект разрабатывала рабочая группа, в которую входили представители министерств экономики и жилищно-коммунального хозяйства. В пресс-службе Совета министров Naviny.by сообщили, что проект документа отправлен в Администрацию президента еще 1 марта.

Напомним, Александр Лукашенко поручил председателю Комитета госконтроля, главе Администрации президента и премьер-министру представить ему новые расчеты тарифов на ЖКУ.

Лукашенко, реагируя на возмущение населения полученными в феврале квитанциями на квартплату, настаивал на жестком наказании виновных.

«Наденьте наручники тем, кто не выполнил доведенные по моему распоряжению тарифы. Наденьте и публично посадите десяток-другой человек, — потребовал глава государства. — Тут должен быть список, кто эту балду придумал. Хватит с ними шутить. Мы тут что-то считаем, планируем, а они делают все по-своему».

Виновных нашли — по крайней мере, возбуждено 17 уголовных дел.

А к 1 марта подоспел и указ, проект которого попал в распоряжение Naviny.by. Что изменится в тарифах, если документ примут?

Согласно проекту нового указа, субсидируемые государством тарифы останутся практически без изменений за исключением водоснабжения и канализации, а также тарифов на электроэнергию и природный газ.

Тариф на водоснабжение в настоящее время составляет 4765,9 рубля за кубический метр, а на водоотведении — 4148,9 рубля. Таким образом, общий тариф — 8914,8. Согласно проекту нового указа, общий тариф должен значительно снизиться — до 4653 рублей (2790 рублей — водоснабжение и 1863 рубля — водоотведение).

Может ли вдруг настолько подешеветь вода?

В «Минскводоканале» не отвечают на этот вопрос, отмечая, что в цену воды, кроме прочего, входят затраты предприятия на электроэнергию (работа насосов, например), а также очистительные мероприятия.

К слову, в Минске экономически обоснованный тариф на воду является самым низким по сравнению с применяемыми в областных центрах. Например, в Минской области он увеличен до 15 141 рубля с 19 февраля 2016 года.

Еще в конце февраля специалисты «Минскводоканала» говорили прямо противоположное — о скором росте тарифов.

«Пока сложно сказать, на сколько увеличатся тарифы. Сейчас производятся расчеты, которые должны пройти согласование на всех уровнях. На это потребуется около двух недель», — говорила 25 февраля в комментарии агентству «Минск-Новости» заместитель директора по экономике и финансам «Минскводоканала» Инесса Ксендзова.

Как в такой ситуации можно снизить тарифы, остается только догадываться.

Также в проекте указа прописано, что тарифы на тепловую и электрическую энергию для населения, а также на газ природный и сжиженный вводятся соответственно постановлению Совета министров от 30 декабря 2013 года. Данное постановление уже несколько раз уточнялось в связи с индексацией некоторых тарифов. Последний раз — 30 ноября 2015 года с тарифами, вступавшими в силу 1 декабря 2015 года. Но в любом случае это значит, что стоимость электроэнергии и газа должна снизиться.

И еще одно изменение в случае принятия указа — плата за техническое обслуживание лифта, санитарное содержание вспомогательных помещений жилого дома будет вноситься, исходя из количества человек, «зарегистрированных по месту жительства в жилом помещении, а также имеющих право владения и пользования жилым помещением коммерческого использования, частного жилищного фонда по договорам найма».

Исполнительный директор Международной ассоциации менеджмента недвижимости (МАМН) в Беларуси Геннадий Калёнов считает, что если это положение останется в указе, заголовком новости об этом новшестве можно делать «В Беларуси богатые живут за счет бедных».

«Многодетная семья заплатит много за лифт, — сказал Геннадий Калёнов, — ведь все члены семь, как правило, зарегистрированные. Пять человек из однокомнатной квартиры, где живут две семьи, которые разъехаться не могут, заплатят. Бедные, одним словом, заплатят и много. А владельцы больших квартир, где никто не зарегистрирован, платить не будут вообще. А как называется страна, где бедные платят за богатых? Не социально ориентированная».

Здесь возникает вопрос, который касается квартир, которые сдаются на сутки или помесячно. Кто будет заниматься контролем количества людей, которые там проживают? Для этого создадут отдельную службу или эту обязанность повесят на уже существующую?

В любом случае, количество жильцов — величина непостоянная. И лучше платить в зависимости от площади квартиры, так как эта величина не меняется, считает Геннадий Калёнов.

Также проект предписывает до 15 марта обеспечить перерасчет «под персональную ответственность председателей облисполкомов и Минского горисполкома за оказанные потребителям в январе 2016 года жилищно-коммунальные услуги» за исключением услуг водоснабжения и водоотведения.

В проекте указа акцентируется, что такая система оплаты вводится на 2016 год. Таким образом, это косвенно указывает на то, что в следующем году тарифы и система вновь могут измениться.

Елена Спасюк
БЕЛАПАН

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сенненская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.03.2016 у 17.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.